

Memo

Aan : De gemeenteraad
Van : Astrid van de Weijenberg
Datum : 26 maart 2024

Betreft : Zesstedenvaart

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van donderdag 21 maart jl. zijn de vragen van de factie CDA Waterland ter zake de situatie op de Vesting en de Zesstedenvaart te Monnickendam behandeld. Naar aanleiding hiervan zijn er enkele aanvullende vragen gesteld. In dit memo wordt er antwoord gegeven op de vragen en wordt er aangegeven welke stappen de gemeente Waterland kan en gaat nemen op grond van uiterlijk aanzien en openbare orde.

Constateringen illegale bewoning boa's vs toezichthouders bouw- en wonen

Tijdens de raadsvergadering is gevraagd waarom de boa's niet kunnen worden ingezet om 's nachts te controleren om illegale bewoning op vaartuigen.

Controleren op bewoning is een basistaak van een toezichthouder bouw- en wonen. Zij zijn hiervoor opgeleid en getraind. Dit is bij de boa's niet het geval. Daarnaast voldoen de rapporten van de toezichthouders aan de juridische eisen zoals die gesteld worden door de rechtspraak. Verder heeft een toezichthouder meer onderzoeksbevoegdheden zoals het controleren van stroom- en waterverbruik.

Daarnaast vergt het inzetten van de boa's in de nacht ook een behoorlijke druk op de capaciteit van boa's aangezien zij worden ingezet in 8 uren dienstdelen, en zij minder werkzaamheden 's nachts hebben.

De opdracht voor het controleren op illegale bewoning ligt nu dan ook bij de toezichthouders van de Omgevingsdienst. Zij zullen de komende twee weken meerdere controles op de gehele Vesting uitvoeren.

Verder worden de Afdelingen Welstand, Openbare Orde en Veiligheid en Milieu betrokken bij de betreffende boot op de Vesting en wordt er onderzocht of wij deze boot ook kunnen aanschrijven op grond van de Verordening Fysieke Leefomgeving. Hieronder meer informatie hierover.

Intrekking Aanwijzingsbesluit APV gemeente Waterland 2013-II

In 2013 is er gekozen voor een aanwijzingsbesluit waarbij er een afmeerverbod geldt voor de Zesstedenvaart tussen de hefbrug en de volkstuinen in Monnickendam in de wintermaanden. Er is gekozen om dit enkel in de winter te doen, zodat bewoners in de zomer wel hun boot kunnen afmeren. Dit aanwijzingsbesluit is genomen om gemakkelijker te kunnen optreden tegen wrakken, onbeheerde boten en illegale bewoning.

Op 12 november 2015 is er een motie ingediend door CDA Waterland met het verzoek om het aanwijzingsbesluit in te trekken omdat:

- Deze maatregel tot gevolg heeft gehad, dat een aantal boten nu in de wintermaanden afmeert in de grachten van de binnenstad van Monnickendam;
- Niet valt in te zien waarom in de winter afmeren in de beschermde binnenstad wel is toegestaan, en langs de Vesting niet.
- Niet valt in te zien waarom afmeren in de Zesstedenvaart langs de Vesting in de zomer wel is toegestaan en in de winter niet.

Het college heeft hier gehoor aangegeven en het aanwijzingsbesluit ingetrokken.

Handhavingsopties gemeente Waterland

De gemeente heeft meerdere handhavingsmogelijkheden voor de Vesting en de problematiek ter zake de boten, waaronder:

- Optreden tegen illegale bewoning op grond van het bestemmingsplan;
- Een aanwijzingsbesluit met afmeerverbod voor de Vesting/gehele binnenstad en gehele jaar/wintermaanden;
- Registratieplicht vaartuigen.

Optreden tegen illegale bewoning op grond van bestemmingsplan

*Let op: het aanpakken van illegale bewoning op boten zorgt er niet voor dat de boten ook weggaan. De boten mogen dan alsnog blijven liggen. Ook mogen de mensen op hun boten verblijven, zij mogen er alleen niet op wonen. Als het alleen gaat om het aanzicht van Monnickendam, heeft het inzetten hierop geen zin.

In onderstaand tabel zal worden omschreven hoeveel uren er gemiddeld benodigd zijn voor het aanpakken van de permanente bewoning op een vaartuig. Controle in de avonduren betekent: twee personen, reistijd en dubbel aantal uren. Er dienen meerdere controles te worden verricht waarbij ook daadwerkelijk bewoning wordt aangetroffen.

Werkzaamheden	Kengetallen
1. onderzoek naar locatie	2 uur
2. toezicht op locatie	30 uur
3. verslaglegging controle	5 uur
4. vooraankondiging last onder dwangsom	5 uur
5. toezicht op locatie	30 uur
6. verslaglegging controle	5 uur
7. beoordelen zienswijze en opstellen last onder dwangsom vaststellen college	6 uur
8. controle verbeuring dwangsom	10 uur
9. vooraankondiging Invorderingsbeschikking	3 uur
10. beoordelen zienswijze en Invorderingsbeschikking	3 uur
11. aanmaning	1 uur
12. eventueel bezwaar (BOB), beroep en hoger beroep	
Totaal	100 uur (80 uur toezicht en 20 uur juridisch + uren bezwaar en beroep)

Handhaving op grond van het bestemmingsplan vergt gezien het bovenstaande een zeer tijdrovende voorbereiding, gelet op het aantal controles, de moeilijkheid om constatering te doen en de met veel waarborgen omklede procedure tot het opleggen van herstelsancties. Mede om die reden wordt op dit moment enkel toezicht en handhaving uitgeoefend bij het vermoeden van excessen (bijvoorbeeld op gebied van brandveiligheid) en bij meldingen en handhavingverzoeken van derden, waarbij die meldingen zien op concrete overlast.

Aanwijzingsbesluit Vesting dan wel gehele binnenstad – zomer en winter of alleen wintermaanden

In de Verordening Fysieke Leefomgeving Waterland is het volgende opgenomen ter zake ligplaats vaartuigen:

Artikel 3.22 Ligplaats vaartuigen

- 1. Het is verboden met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door het college aangewezen gedeelten van openbaar water.
- 2. Het college kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats, met of voor een vaartuig, op een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelten van openbaar water:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
- 3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet, de Omgevingsverordening NH2020.
- 4. Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het uiterlijk aanzien van de gemeente.
- 5. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.

Op grond van het eerste lid kan het college de Zesstedenvaart aanwijzen waarbij het verboden is om met een vaartuig ligplaats in te nemen. Het tweede lid, onder a, biedt het college de mogelijkheid om nadere regels te stellen aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats (delegatie van regelgeving door de raad op grond van artikel 156 van de Gemeentewet). Ook kunnen krachtens dit lid “welstandseisen” aan vaartuigen worden gesteld. Krachtens het tweede lid, onder b, heeft het college ook de mogelijkheid om een differentiatie naar soort en aantal vaartuigen aan te brengen. Zo kunnen aparte ligplaatsen voor woonschepen en ligplaatsen voor uitsluitend pleziervaartuigen aangewezen worden. Bovendien kan het aantal gelimiteerd worden.

Naast de algemene regels die krachtens het tweede lid kunnen worden uitgevaardigd kan het wenselijk zijn, gelet op de omstandigheden, om aan een individuele booteigenaar nog nadere aanwijzingen te geven. Het vierde en vijfde lid van dit artikel biedt daarvoor de grondslag. Het ligt voor de hand deze aanwijzingen in de vorm van een schriftelijke beschikking te gieten. De eigenaar van de boot is verplicht de aanwijzingen op te volgen. Niet naleving kan worden gesanctioneerd. Dit traject wordt nu ingezet.

Registratieplicht

Op grond van bovenstaand artikel kunnen er nadere regels worden gesteld voor innemen van ligplaats, waaronder bijvoorbeeld een registratieplicht. Eigenaren van boten dienen bij de gemeente hun ligplaats te laten registreren. Registratie kan in dit geval worden gebruikt om vaartuigen op bepaalde plaatsen te weren en een drempel op te werpen voor mensen van buiten de gemeente die hier permanent hun vaartuig afmeren. Dit is in het verleden al eens onderzocht, waarbij toen is geoordeeld dat een registratieplicht een te zwaar middel is.

Handhaving

Bij bovenstaande maatregelen zijn er telkens kosten verbonden aan handhaving. Hierbij wordt nog even aangestipt dat het uitrollen van maatregelen alleen effect heeft als er ook een handhavingstraject wordt opgestart. Bij het vaststellen van een nieuw VTH-beleid dient hier dan ook aandacht aan te worden besteed alsmede moet er capaciteit worden vrijgemaakt om de APV-bepalingen te laten controleren door de boa's in de uitvoeringsprogramma's.